

REGULAMIN LABORATORIUM NAUKI OBYWATELSKIEJ UNIwersYTETU GDAŃSKIEGO

§ 1. Postanowienia ogólne

1. Laboratorium Nauki Obywatelskiej (Citizen Science Lab), zwane dalej Lab, jest ogólnouniwersytecką, pozawydziałową jednostką organizacyjną Uniwersytetu Gdańskiego działającą w ramach Uniwersyteckiego Ośrodka Badań Stosowanych i Międzyobszarowych.
2. Podstawowym celem Lab jest wspieranie badań naukowych prowadzonych z udziałem społeczności obywatelskiej. Lab pełni rolę przestrzeni do współpracy naukowców, studentów oraz przedstawicieli społeczeństwa (obywateli-naukowców) w realizacji projektów badawczych.
3. Regulamin Lab, zwany dalej Regulaminem, określa strukturę, zadania oraz gospodarkę finansową Lab.
4. Podstawę prawną funkcjonowania Lab stanowi Statut Uniwersytetu Gdańskiego oraz Regulamin Organizacyjny UG oraz niniejszy Regulamin.
5. Lab ma prawo posługiwać się godłem Uniwersytetu Gdańskiego w dokumentach, pismach oraz materiałach szkoleniowo-promocyjnych dotyczących jego działalności.
6. Lab współpracuje ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi UG.

§ 2. Struktura Lab

1. Lab Centrum kieruje Dyrektor powoływany przez Rektora. Dyrektor Lab pełni swoją funkcję do odwołania.
2. Zastępcę Dyrektora Lab, na wniosek Dyrektora Lab, powołuje i odwołuje Rektor UG. Powołany Zastępca Dyrektora Lab pełni swoją funkcję do odwołania.
3. Zastępca Dyrektora Lab wykonuje zadania w zastępstwie Dyrektora Lab niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania Lab.
4. Dyrektor kieruje pracami oraz organizuje prawidłowe działanie Lab a jego zadania obejmują w szczególności:
  - 1) podejmowanie kierunkowych decyzji dotyczących funkcjonowania Lab;
  - 2) reprezentowanie i promowanie Lab na zewnątrz;
  - 3) wyznaczanie zadań oraz kierunków rozwoju Lab;
  - 4) organizację pracy Lab, nadzór nad projektami;
  - 5) reprezentowanie Lab wobec władz uczelni i podmiotów zewnętrznych;
  - 6) wskazywanie osób do wykonywania zadań w ramach Lab;
  - 7) nadzór nad przestrzeganiem niniejszego Regulaminu oraz przestrzeganiem norm etycznych i prawnych;
  - 8) dysponowanie środkami finansowymi Lab;

- 9) opracowywanie i nadzorowanie wdrażania wewnętrznych zasad i procedur działania Lab;
- 10) zawieranie umów o realizację zadań na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Rektora UG;
- 11) zarządzanie zasobami Lab;
- 12) uczestniczenie w zespołach zadaniowych powoływanych przez Rektora UG, których zakres tematyczny związany jest z realizacją celów Lab.

§ 4. Zespoły projektowe Lab

1. W ramach Lab mogą działać zespoły projektowe powoływane przez Dyrektora do realizacji konkretnych projektów i inicjatyw badawczych. Zespołowi przewodniczy wyznaczony przez Dyrektora organizator.
2. W pracach Lab mogą uczestniczyć studenci, doktoranci, pracownicy naukowci, fundacje, stowarzyszenia, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje publiczne oraz zainteresowani obywatele, w zgodzie z zasadą równości szans i inkluzywności.
3. Uczestnictwo obywateli oparte jest na świadomej zgodzie, z jasnym określeniem zakresu działań i odpowiedzialności.
4. W przypadku studentów i doktorantów udział w działaniach Lab może być zaliczany jako forma praktyk, wolontariatu naukowego lub działalności organizacyjnej, zgodnie z odrębnymi przepisami.
5. Rekrutacja do projektów odbywa się na podstawie publicznego ogłoszenia, bądź indywidualnych zgłoszeń i wymaga akceptacji niniejszego Regulaminu przez uczestników.
6. Organizator zobowiązany jest informować uczestników o celach projektu, sposobach wykorzystania danych i przewidzianych rezultatach.

§ 4. Zadania Lab

Zadania Lab obejmują w szczególności:

- 1) prowadzenie i wspieranie projektów z zakresu nauki obywatelskiej (citizen science), obejmujących badania naukowe z udziałem społeczności obywatelskiej poprzez włączenie otoczenia (zwłaszcza mieszkańców regionu) do współpracy w projektach naukowych i edukacyjnych na zasadach wolontariatu i ko-kreacji;
- 2) popularyzacja nauki oraz tworzenie dostępnych baz danych wspierających otwartą naukę;
- 3) edukacja społeczeństwa w zakresie metodologii badań naukowych i upowszechnianie wiedzy;
- 4) rozwijanie umiejętności analitycznych, krytycznego myślenia, cyfrowych i społecznych kompetencji uczestników;
- 5) rozwój kompetencji badawczych studentów i pracowników poprzez praktyczne zaangażowanie w projekty ze społecznością;
- 6) współpraca z partnerami zewnętrznymi: instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, szkołami, mediami i przedsiębiorstwami;
- 7) wspólne rozwiązywanie problemów istotnych dla nauki, społeczności lokalnych oraz środowiska;
- 8) wspieranie innowacyjnych badań, których skalę i zasięg trudno byłoby osiągnąć bez udziału obywateli (np. zbieranie danych, monitoring, walidacja rozwiązań).

§ 5. Zasady zbierania i przetwarzania danych w Lab

1. Dane pozyskiwane od uczestników muszą być przechowywane zgodnie z zasadami ochrony prywatności i bezpieczeństwa, z zapewnieniem możliwości anonimizacji informacji.
2. Dane są pozyskiwane zgodnie z polityką Uniwersytetu związaną z RODO.

3. Gromadzenie i wykorzystanie danych jest konsultowane z administratorem danych (data steward), IODO oraz Biblioteką UG.

§ 6. Zasady korzystania z zasobów Lab

1. Uczestnicy będący obywatelami mają prawo do informacji zwrotnej o wpływie ich pracy na badania; powinni mieć wgląd w wyniki analiz oraz możliwość udziału w interpretacji danych.
2. Lab udostępnia uczestnikom przestrzeń, infrastrukturę i narzędzia niezbędne do prowadzenia badań.
3. Korzystanie z zasobów wymaga wcześniejszego uzgodnienia z Dyrektorem Lab.
4. Niedopuszczalne jest wykorzystywanie zasobów Lab do celów komercyjnych bez zgody władz Uniwersytetu.

§ 7. Zasady finansowania i trwałości

1. Projekty realizowane przez Lab mogą być finansowane ze środków Uniwersytetu, grantów krajowych i europejskich, innych funduszy zewnętrznych, w tym na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego, instytucji publicznych, organizacji non-profit.
2. Środki finansowe przeznaczone są na:
  - 1) realizację projektów badawczych;
  - 2) zakup niezbędnego sprzętu i materiałów;
  - 3) organizację wydarzeń popularyzujących naukę.
3. Lab zobowiązuje się do długofalowego utrzymania infrastruktury i repozytoriów, tak aby wyniki badań były dostępne po zakończeniu projektu.

§ 8. Ewaluacja działalności Lab

1. Wpływ społeczny i naukowy działań laboratorium nauki obywatelskiej można mierzyć, stosując zestaw wskaźników jakościowych i ilościowych, które obejmują zarówno efekty naukowe, jak i oddziaływanie na społeczność oraz poziom partycypacji.
2. Sposoby pomiaru wpływu naukowego w Lab:
  - 1) analiza liczby i jakości publikacji naukowych powstałych dzięki projektom laboratorium oraz cytowań tych prac;
  - 2) ocena innowacyjności i poziomu rozwoju naukowego – np. czy projekty przyczyniły się do powstania nowych metod badawczych, narzędzi lub teorii;
  - 3) walidacja jakości danych zbieranych przez obywateli (zgodność z danymi eksperckimi, powtarzalność, kompletność zbiorów);
3. Sposoby pomiaru wpływu społecznego w Lab:
  - 1) badanie poziomu zaangażowania uczestników, ich satysfakcji, liczby osób zaangażowanych w projekty i ich zróżnicowania (wiek, pochodzenie, wykształcenie);
  - 2) analiza zmian w świadomości, wiedzy oraz kompetencjach uczestników (przed i po projekcie – np. kwestionariusze, wywiady);
  - 3) wpływ na lokalne społeczności: liczba zgłoszonych oraz zaadresowanych problemów lokalnych, inicjatywy podjęte po zakończeniu projektu.

§ 9. Własność intelektualna i wyniki badań

1. Wyniki badań prowadzonych w Lab są własnością Uniwersytetu, z uwzględnieniem zasad współautorstwa i otwartości danych.
2. Publikacje naukowe przygotowane w ramach Lab powinny uwzględniać wkład obywateli-naukowców w proces badawczy.

3. Uczestnicy projektów mają prawo do uzyskania dostępu do efektów badań, w zakresie zgodnym z obowiązującym prawem i umowami projektowymi.

§ 10. Zasady etyczne

1. Wszystkie działania w Lab muszą być zgodne z zasadami rzetelności naukowej.
2. W projektach z udziałem ludzi obowiązuje przestrzeganie zasad etyki badań naukowych, w tym procedur komisji etycznych (jeśli są wymagane).
3. W przypadku projektów obejmujących dane osobowe uczestnicy zobowiązani są do stosowania przepisów o ochronie danych osobowych (RODO).

§ 11. Gospodarka finansowa Centrum

1. Działalność Lab jest finansowana ze środków Uniwersytetu Gdańskiego.
2. Działalność Lab może być dofinansowywana ze środków zewnętrznych pochodzących w szczególności z:
  - 1) publicznych źródeł finansowania, w tym z bezzwrotnych środków pochodzenia krajowego i zagranicznego;
  - 2) dotacji, darowizn i zapisów;
  - 3) usług komercyjnych realizowanych przy udziale Centrum.
3. Działalność Lab jest uwzględniana w planie rzeczowo-finansowym Uniwersytetu.
4. Plan rzeczowo-finansowy Lab sporządza Dyrektor i sprawuje nad nim nadzór.
5. Dysponentem środków finansowych Lab jest Rektor lub Dyrektor Lab, działający na podstawie upoważnienia Rektora.
6. Gospodarka majątkowa Lab prowadzona jest zgodnie z aktami wewnętrznymi UG.
7. Centrum korzysta z pomieszczeń i składników majątku UG.
8. Za prawidłowe prowadzenie gospodarki finansowej i gospodarowanie majątkiem Lab odpowiada Dyrektor.
9. Centrum dysponuje środkami zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi i aktami wewnętrznymi UG.

§ 12. Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie decyzje podejmuje Rektor UG lub wyznaczony przez niego Prorektor.
2. Niniejszy Regulamin wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Rektora UG.